

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 16888/2024
02.10.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић, Ирене Вуковић, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Марија Јоксовић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Високи савет судства, Привредни суд у Београду, чији је заступник Државно правобранилаштво, Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 56/23 од 07.03.2024. године, у седници одржаној 02.10.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 56/23 од 07.03.2024. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужене изјављена против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 56/23 од 07.03.2024. године.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду Прр1 41/21 од 10.06.2022. године, ставом првим изреке, дозвољено је објективно преиначење тужбе – повећање висине тужбеног захтева учињено поднеском тужиоца од 29.03.2022. године. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев па је обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде материјалне штете исплати износ од 21.601,35 динара са законском затезном каматом од 04.06.2021. године до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је, као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена му исплати законску затезну камату на износ од 21.601,35 динара почев од 03.01.2002. године до 03.06.2021. године. Ставом четвртим изреке, одбијен је, као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужена да му на име накнаде материјалне штете исплати износ од још 1.066,55 динара као разлика између досуђеног износа од 21.601,35 динара и захтеваног од 22.607,90 динара са законском затезном каматом почев од 03.01.2002. године до исплате. Ставом петим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног у износу од 39.000,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Вишег суда у Београду Гжрр1 56/23 од 07.03.2024. године, ставом првим изреке, одбијене су, као неосноване жалбе парничних странака и потврђена

одлука из става другог, трећег, четвртог и петог изреке првостепене пресуде. Ставом другим изреке, одбијени су захтеви парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној примени члана 404. ЗПП.

Према члану 404. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11, 49/2013-УС, 74/2013-УС, 55/14, 87/18 и 18/20), ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности посебне ревизије одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Правноснажном пресудом одлучено је о накнади имовинске штете која је тужиоцу изазвана повредом права на суђење у разумном року, којом је утврђено да је тужбени захтев делимично основан, а тужена обавезана да наведену накнаду плати (на име главног дуга и припадајуће камате на главни дуг). О овом праву тужиоца нижестепени судови су одлучили уз примену материјалног права које је у складу са правним схватањем израженим кроз одлуке Врховног суда у којима је одлучивано о истоветним захтевима тужилаца, са истим или сличним чињеничним стањем и правним основом. Побијана одлука је заснована на примени одговарајућих одредаба материјалног права и у складу је са Закључком усвојеним на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда Спп 6/2016 од 02.11.2018. године, према којем Република Србија одговара за материјалну штету насталу због потпуног или делимичног неизвршења правноснажних и извршних судских одлука, односно у стечају утврђених потраживања запослених из радног односа која су без њихове кривице остала неизвршена и у поступку стечаја вођеном над стечајним дужником са већинским друштвеним или државним капиталом, уз услов да је претходно утврђена повреда права на суђење у разумном року. Према допуњеном Закључку усвојеном на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда од 27.09.2019. године (којим је допуњен наведени Закључак) у погледу извршних дужника физичких и правних лица који не спадају у наведену категорију, нужно је утврђивати узрочно-последичну везу између повреде права на суђење у разумном року и неисплаћеног потраживања, те утврђивати да је управо искључиви разлог немогућности наплате тих потраживања неадекватно поступање суда.

Имајући у виду да је у конкретном случају утврђено да се ради о стечајном дужнику са већинским друштвеним или државним капиталом, као и да је тужилац доказао да су у питању ненаплаћена потраживања из радног односа настала у време када је предузеће било са већинским друштвеним или државним капиталом, одлучено је у складу са наведеним ставом Врховног касационог суда о одговорности Републике Србије.

Из изнетих разлога, одлучено је као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије у смислу члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку, Врховни суд је нашао да ревизија није дозвољена.

Одредбом члана 468. став 1. ЗПП прописано је да се споровима мале вредности сматрају спорови у којима се тужбени захтев односи на потраживање у новцу које не прелази динарску противвредност 3.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе. Одредбом члана 479. став 6. Закона о парничном поступку прописано је да против одлуке другостепеног суда којом је одлучено у спору мале вредности ревизија није дозвољена.

У овој правној ствари тужба је поднета 04.06.2021. године, а поднеском од 04.04.2022.године тужба је преиначена повећањем захтева. Вредност предмета спора је 22.607,90 динара. Како се у конкретном случају ради о спору мале вредности у којем вредност предмета спора не прелази динарску противвредност 3.000 евра по средњем курсу НБС на дан преиначења тужбе, ревизија тужене није дозвољена применом члана 479. став 6. Закона о парничном поступку.

На основу члана 413. Закона о парничном поступку одлучено је као у ставу другом изреке решења.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**